

**ДО УВАГИ СТУДЕНТІВ! ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ
СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 9 ВАМ НЕОБХІДНО:**

Опрацювати питання винесені на семінарське заняття в залежності від обраного вами рівня:

1.1 Для задовільного рівня достатньо просто відповідей на п'ять питань викладених в плані семінарського заняття

1.2 Для достатнього та високого рівня вам необхідно:

➤ **виконати реферат** по одній з запропонованих тем або виконати дослідницьку роботу (див. вимоги до реферату наведені в Додатку 1);

➤ **створити презентацію** (не менше 10 слайдів, не рахуючи титульного та останнього слайда) відповідно до обраного питання. Рекомендовано ознайомитися з вимогами до створення презентації за посиланням <http://www.hmapo-pedagogics.kh.sch.in.ua/news/id/12>

2. Пройти онлайн тест за посиланням яке буде надіслано вам в чат відеоконференції

Реферат та презентація повинні містити титульну сторінку, де необхідно зазначити наступне:

**Реферат/Презентація
до семінарського заняття № ____
з дисципліни «Організація судових та правоохоронних органів»
на тему: «_____»
виконав (-ла) студент-(ка) групи П - __**

_____
(ПІБ)

Оцінка буде виставлятися з урахуванням повноти відповіді, правильності, охайності в оформленні.

Тема дисципліни: Функції прокуратури України

Семінарське заняття 9

Тема: *Представництво інтересів громадян або держави у суді у визначених законом випадках*

План

1. *Охарактеризуйте одну з найважливіших функцій прокуратури — підтримання державного обвинувачення в суді*
2. *Проаналізуйте функцію прокуратури - представництво інтересів громадянина або держави в суді у визначених законом випадках*
3. *Охарактеризуйте нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян*
4. *Визначте та проаналізуйте вимоги до працівників прокуратури і кандидатів на посаду прокурора*
5. *Охарактеризуйте прокурорське самоврядування*

Література

Базова:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (зі змінами і доповненнями).
2. Закон України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – 1697-VII (зі змінами і доповненнями).

Допоміжна

1. Організація судових та правоохоронних органів України: навч. посіб. у схемах / А.В. Лапкін. - Вид. 7-ме, змін. і допов.- Х.: Право, 2018. – 166 с.
2. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. : у 2 ч. / Л. М. Москвич, І. В. Назаров, О. О. Овсяннікова та ін. ; за ред. Л. М. Москвич. – Х. : Право, 2016. – 243 с.

Ключові поняття

Прокуратура, функції, державне обвинувачення, нагляд, представництво, вимоги, прокурорське самоврядування

Рекомендовані реферати

1. Прокуратура України: проблема становлення і розвитку
2. Місце органів прокуратури України в системі органів державної влади
3. Прокуратура як суб'єкт конституційно-правових відносин в Україні

Питання для актуалізації пізнавальної діяльності студентів:

1. Які функції покладаються на органи прокуратури?
2. Які органи становлять систему органів прокуратури
3. Які ви можете визначити конституційні функції прокуратури?
4. Що таке приватне та публічне обвинувачення?
5. Назвіть вимоги до прокурора окружної прокуратури

Дослідницька робота

1. Проблема реформування діяльності органів прокуратури України
2. Проблеми організації роботи окружних прокуратур

Методичні рекомендації

При підготовці відповіді на *перше на питання* необхідно звернутися до положень Розділу IV Закону України «Про прокуратуру». Прокурор підтримує державне обвинувачення в судовому провадженні щодо кримінальних правопорушень, користуючись при цьому правами і виконуючи обов'язки, передбачені Кримінальним процесуальним кодексом України.

Державне обвинувачення як першочергова конституційна функція прокуратури і як основна конституційна засада судочинства (Конституція України – статті 121, 129) є першоосною взагалі всього кримінального процесу і провадження кримінальних справ у суді.

Функція обвинувачення – займає домінуюче становище у системі кримінально-процесуальних функцій. Без обвинувачення кримінальний процес був би безпредметним, а тому і не потрібним. Саме обвинувачення породжує інші функції та їх розвиток

В основі функції державного обвинувачення якої лежить певна діяльність органів прокуратури, що складає самостійний специфічний вид державної діяльності взагалі, у сучасних умовах спрямованої на західні зразки, де обвинувачення за своєю суттю зводиться до кримінального переслідування.

У відповіді на *друге питання* перш за все слід зазначити що відповідно до статті 23 Закону України «Про прокуратуру» Представництво прокурором інтересів громадянина або держави в суді полягає у здійсненні процесуальних та інших дій,

спрямованих на захист інтересів громадянина або держави, у випадках та порядку, встановлених законом.

Прокурор здійснює представництво в суді інтересів громадянина (громадянина України, іноземця або особи без громадянства) у випадках, якщо така особа не спроможна самотійно захистити свої порушені чи оспорювані права або реалізувати процесуальні повноваження через недосягнення повноліття, недієздатність або обмежену дієздатність, а законні представники або органи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси такої особи, не здійснюють або неналежним чином здійснюють її захист.

Прокурор здійснює представництво в суді законних інтересів держави у разі порушення або загрози порушення інтересів держави, якщо захист цих інтересів не здійснює або неналежним чином здійснює орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи інший суб'єкт владних повноважень, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, а також у разі відсутності такого органу.

Не допускається здійснення прокурором представництва в суді інтересів держави в особі державних компаній, а також у правовідносинах, пов'язаних із виборчим процесом, проведенням референдумів, діяльністю Верховної Ради України, Президента України, створенням та діяльністю засобів масової інформації, а також політичних партій, релігійних організацій, організацій, що здійснюють професійне самоврядування, та інших громадських об'єднань. Представництво в суді інтересів держави в особі Кабінету Міністрів України та Національного банку України може здійснюватися прокурором Офісу Генерального прокурора або обласної прокуратури виключно за письмовою вказівкою чи наказом Генерального прокурора або його першого заступника чи заступника відповідно до компетенції.

Під час здійснення представництва інтересів громадянина або держави у суді прокурор має право в порядку, передбаченому процесуальним законом та законом, що регулює виконавче провадження:

- 1) звертатися до суду з позовом (заявою, поданням);
- 2) вступати у справу, порушену за позовом (заявою, поданням) іншої особи, на будь-якому етапі судового провадження;
- 3) ініціювати перегляд судових рішень, у тому числі у справі, порушеній за позовом (заявою, поданням) іншої особи;
- 4) брати участь у розгляді справи;
- 5) подавати цивільний позов під час кримінального провадження у випадках та порядку, визначених кримінальним процесуальним законом;
- 6) брати участь у виконавчому провадженні при виконанні рішень у справі, в якій прокурором здійснювалося представництво інтересів громадянина або держави в суді;
- 7) з дозволу суду ознайомлюватися з матеріалами справи в суді та матеріалами виконавчого провадження, робити виписки з них, отримувати безоплатно копії документів, що знаходяться у матеріалах справи чи виконавчого провадження.

При формуванні відповіді на **третє питання** необхідно зазначити що відповідно до статті 26 Закону України «Про прокуратуру» прокурор здійснює нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян в органах та установах, шляхом проведення регулярних перевірок, а також у зв'язку з необхідністю належного реагування на відомості про можливі порушення законодавства, що містяться у скаргах, зверненнях чи будь-яких інших джерелах. У межах реалізації зазначеної функції прокурор має право залучати відповідних спеціалістів.

Прокурор зобов'язаний негайно звільнити особу, яка незаконно (за відсутності відповідного судового рішення, рішення адміністративного органу або іншого передбаченого законом документа чи після закінчення передбаченого законом або таким рішенням строку) перебуває у місці тримання затриманих, попереднього ув'язнення, обмеження чи позбавлення волі, установі для виконання заходів примусового характеру.

Прокурор, здійснюючи нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян, має права визначені статтею 26 Закону України «Про прокуратуру».

При відповіді на **четверте питання** потрібно пригадати систему прокуратури України становлять:

- 1) Офіс Генерального прокурора
- 2) обласні прокуратури
- 3) окружні прокуратури
- 4) Спеціалізована антикорупційна прокуратура

Відповідно до статті 27 Закону України «Про прокуратуру» - прокурором окружної прокуратури може бути призначений громадянин України, який має вищу юридичну освіту, стаж роботи в галузі права не менше двох років та володіє державною мовою.

Прокурором обласної прокуратури може бути призначений громадянин України, який має вищу юридичну освіту, стаж роботи в галузі права не менше трьох років та володіє державною мовою.

Прокурором Офісу Генерального прокурора може бути призначений громадянин України, який має вищу юридичну освіту, стаж роботи в галузі права не менше п'яти років та володіє державною мовою. Ці вимоги не поширюються на прокурорів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Прокурором Спеціалізованої антикорупційної прокуратури може бути призначена особа, яка має вищу юридичну освіту, стаж роботи в галузі права не менше п'яти років та володіє державною мовою.

Не може бути призначена на посаду прокурора особа, яка:

- 1) визнана судом обмежено дієздатною або недієздатною;

2) має захворювання, що перешкоджає виконанню обов'язків прокурора;

3) має незняту чи непогашену судимість або на яку накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Для відповіді на **п'яте питання** потрібно зазначити що прокурорське самоврядування - це самостійне колективне вирішення прокурорами питань внутрішньої діяльності прокуратури з метою:

1) забезпечення організаційної єдності функціонування органів прокуратури, підвищення якості роботи прокурорів;

2) зміцнення незалежності прокурорів, захисту від втручання в їх діяльність;

3) участі у визначенні потреб кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення прокурорів, а також контролю за додержанням установлених нормативів такого забезпечення;

4) обрання чи призначення прокурорів до складу інших органів у випадках та в порядку, встановлених законом.

До питань внутрішньої діяльності прокуратури належать питання організаційного забезпечення прокуратури та діяльності прокурорів, соціального захисту прокурорів та їхніх сімей, а також інші питання, що безпосередньо не пов'язані з виконанням повноважень прокурорів.

Прокурорське самоврядування здійснюється через всеукраїнську конференцію прокурорів та Раду прокурорів України.

Додаток 1

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ

Метою написання реферату є підтвердження рівня опанування слухачами основних положень з обраної тематики, демонстрація знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки.

Структура реферату:

- ✓ **титульна сторінка;**
- ✓ **зміст (включаючи план, який повинен розкривати всю суть теми);**
- ✓ **вступ (має бути обґрунтовано значення обраної теми);**
- ✓ **основна частина (розкривається тема реферату шляхом висвітлення основних питань);**
- ✓ **висновки (вони мають логічно пов'язуватися із змістом викладеного матеріалу);**
- ✓ **список використаної літератури (необхідно розміщувати в алфавітному порядку, якщо при виконанні реферату використовувалися нормативні документи їх необхідно розміщувати на початку списку);**

✓ додатки (не обов'язково, але за можливості можна додати документи, схеми тощо).

Вимоги до оформлення реферату.

Обсяг реферативної роботи має складати – 10-15 сторінок. До загального обсягу роботи не входять додатки та список використаних джерел.

Робота має бути надрукована з дотриманням стилістичних і граматичних норм. У тексті обов'язково повинні бути посилання на літературу та інші джерела, що використовувалися при підготовці реферату. Посилання на літературне джерело ставиться у квадратних дужках вказується його порядковий номер у списку літератури та конкретна сторінка, наводиться цитата, точні цифри, дані, наприклад [8, с. 179].

Текст реферативної роботи викладається державною мовою на стандартних аркушах формату А-4 (210 x 297).

Робота друкується шрифтом Times New Roman, 14 кеглем;

вирівнювання - “За шириною”;

міжрядковий інтервал “Полуторний” (1,5 Lines);

абзацний відступ – п'ять знаків (1,25 см);

верхнє і нижнє поле – 2 см., ліве – 2 см, праве – 1 см.

Абзацний відступ має бути однаковим у всьому тексті і дорівнювати п'яти знакам (1,25 см).

Розділи та підрозділи мають містити заголовки, які належить точно відтворювати у змісті. Заголовки розділів, як правило, розміщують посередині рядка. Назви розділів друкують великими літерами без розділових знаків у кінці, без підкреслень. Заголовки розділів слід починати з належного відступу.

Нумерація сторінок має бути наскрізною. Порядковий номер сторінки позначають арабською цифрою і *проставляють у правому верхньому куті сторінки.* Титульний аркуш включається до загальної нумерації сторінок роботи, але номер сторінки на титульному аркуші, як правило, не проставляють. Розділи слід нумерувати також арабськими цифрами.

Ілюстративний матеріал – малюнки, графіки, схеми тощо слід розміщувати в додатках. На кожний ілюстративний матеріал мають бути посилання в тексті.

Викладач: Бубнінкова О.О.